

Na náměstí Republiky byla navezena hromada hadrů. Upozorňuje na problematiku textilního odpadu ve městech

12.11.2024 - | Magistrát hlavního města Prahy

V pondělí ráno se na náměstí Republiky objevila hromada přibližně čtyř tun oblečení. Ta má upozornit na textilní odpad, kterým se musí všechna města vyrovnat. Od roku 2025 čekají nové povinnosti obce v rámci zajištění separovaného sběru a recyklace textilního odpadu. Právě předchází vzniku textilního odpadu i nakládání s ním se týká dnešní konference Cirkulární města a byznys 3: Města jako šatníky co praskají ve švech v Kampusu Hybernská. Pořádá ji hlavní město společně s Pražským inovačním institutem (PII).

Praha a další města čekají od roku 2025 nové povinnosti, protože legislativa od nich bude vyžadovat zajištění separovaného sběru a recyklace textilního odpadu. V rámci upozornění na tuto problematiku se objevila na náměstí Republiky v centru metropole tzv. hromada hadrů, která symbolizuje svým objemem textilní odpad, který zůstane za průměrnou čtyřčlennou rodinou na konci jejího života a je roční uhlíkovou stopou deseti Čechů (pokud by se jednalo o nové oblečení). Každý Čech přitom ročně vyhodí asi 10 až 12 kg textilu (podobně jako je evropský průměr). Málokdo si ale uvědomuje, že na jedno bavlněné tričko se spotřebuje až 2 700 litrů vody. Oblečení na hromadu hadrů poskytla Diakonie Broumov.

„Jako Praha se dlouhodobě snažíme snižovat množství dále využitelného odpadu. Víme, že v našich popelnicích tvoří textil více jak dvě procenta odpadu. To sice není velké číslo, ale zrovna textil je sortiment, který může často posloužit další. To je také důvod, proč jako Praha hledáme vhodné prostory, ke bychom mohli otevřít reuse centrum, kde by oblečení mohlo dostat nový život a nemuselo by skončit bez užitku ve spalovně,“ popisuje náměstkyně pro životní prostředí Jana Komrsková.

„Oceňuji tento projekt. Většina z nás si neuvědomuje, co všechno životní prostředí. Jeho ochrana je velmi důležitá a součástí této ochrany je i prevence a informovanost,“ dodává primátor hl. m Prahy Bohuslav Svoboda.

Každý rok se jen v Evropské unii vyhodí přes 5,8 milionu tun textilu (asi 11 kg na osobu). Přechod měst k cirkulárnímu textilnímu tak vyžaduje novou spolupráci mezi výrobcí sektoru, prodejci, spotřebitelé, zpracovatelé odpadů a veřejnou správou.

„Nejlepší odpad je ten, který vůbec nevznikne. Pokud ale věc už dosloužila a nemůžeme ji dále využít, musíme ji efektivně zrecyklovat. To se u textilu zatím nedaří. Ročně podle expertních rozborů Ministerstva životního prostředí vyhodíme okolo 170 tisíc tun textilu a textilu tvoří obecně tři až čtyři procenta odpadu v černých popelnicích. Proto je v zákoně obsažen od 1. ledna povinný sběr textilu, kdy obce budou povinně zřizovat místo, na které budou moci občané nepotřebný textil a obuv odložit. Tým bude možné textil efektivněji recyklovat - na speciální dotřídovací lince se podle kvality textilu roztrídí tak, že část se opět použije jako oblečení, část se recykluje na čistící hadry, na plně do průmyslu apod. a se vyvážím k opětovnému prostředí či recyklaci do zahraničí dobrovolného použití nyní funguje ministr životního prostředí Petr Hladík tím, že sběr textilu, který zajistí i neziskové organizace, bude fungovat i nadále.

„ Pokud chceme snižovat množství textilního odpadu, nestačí třídit a recyklovat, musí dojít ke změně obchodních modelů a designu výrobků, aby déle vydržely v oběhu a byly recyklovatelné. Města a firmy mohou spolupracovat třeba při pomalém pomalém módu či při vzdělávání a osvětě. V rámci konference chceme ukázat, že pro snížení množství textilního odpadu potřebujeme celou celou opatření a inovací ve veřejném i soukromém sektoru,“ doplňuje ředitel PII Tomáš Lapáček.

Ve městech po celé České republice proto již příští rok přibudou místa pro třídění textilu. Praha bude textil sbírat v „odpadovém“ režimu pomocí umístění dalších kontejnerů na textil na sběrné dvory hl. m Prahy provozované Pražskými službami.

V úterý toto téma řeší městská konference s názvem Cirkulární města a byznys 3: Města jako šatníky co praskají ve švech , kterou připravil Pražský inovační institut. Zde odborníci z řad firem, nevládních organizací i hlavního města hledají způsoby, jak textilní odpad ve městech využít co nejlépe. V rámci programu prozkoumají překážky a možnosti, přiblíží nové legislativní požadavky a představí příklady dobré praxe z měst, která již na cestě k udržitelnosti udělala potřebné kroky.

V Praze už dnes působí řada organizací, které pomáhají Pražanům, aby zbytečně nevyhazovali textil. Zároveň hlavní město posiluje spolupráci s firmou, které zpracovávají textilní odpady pro další využití. V rámci klimatických opatření je právě módní průmysl často opomíjen, ačkoli se podílí na celosvětových emisích uhlíku přibližně 8 až 10 %, což je více než emise ze všech mezinárodních letů a námořní dopravy dohromady. Kvůli fenoménu rychlé módy se dnes na světě vyrábí téměř dvojnásobný oděv než v roce 2000.

<https://praha.eu/w/na-namesti-republiky-byla-navezena-hromada-hadru-upozornuje-na-problematiku-textilniho-odpadu-ve-mestech>